



**Malmö Stad
Pauli gymnasium**

Mål och handlingsplan för Pauli gymnasiums mediatek läsåår 2011 – 2012



Innehållsförteckning

MEDIATEKETS MÅL	3
1. Mediateket ska vara skolans informationscentrum som stärker det pedagogiska arbetet.....	3
2. Mediateket ska bidra till elevernas språkutveckling	4
3. Mediateket ska vara kulturell mötesplats	4
1. MEDIATEKET SKA VARA SKOLANS INFORMATIONSCENTRUM SOM STÄRKER DET PEDAGOGISKA ARBETET	5
BIBLIOTEKSINTRODUKTION	5
FÖRDJUPAD INTRODUKTION TILL MEDIATEKET	6
FÖRDJUPAD INTRODUKTION TILL MEDIATEKET	5
INFORMATIONSSÖKNING.....	7
ÄMNESÖVERGRIPANDE PROJEKT [GY].....	7
PROJEKTARBETE [GY].....	8
BOKA EN BIBLIOTEKARIE	8
MÖTE MED HÖGSKOLAN [GY].....	9
LÄROMEDELSHANTERING	9
2. MEDIATEKET SKA BIDRA TILL ELEVERNAS SPRÅKUTVECKLING	11
LITTERATURFÖRMEDLING, LÄSLUST	11
BOKSAMTAL	11
LÄSPROJEKT PREPARANDÅRET [GY].....	12
SPRÅKUTVECKLING GENOM NO-ÄMNINGEN [KOMVUX].....	12
EGEN NEDLADDNING	13
3. MEDIATEKET SKA VARA EN KULTURELL MÖTESPLATS	14
EVENEMANG	14
KÄLLFÖRTECKNING	15

MEDIATEKET'S MÅL

Mediatekets mål tar avstamp i Unescos skolbiblioteksmanifest, som uppger att skolbibliotekets grundläggande uppgifter omfattar följande:

Att stödja och främja de utbildningsmål som anges i skolans målsättning och läroplaner.

Att främja elevernas läslust och lust att lära samt lära dem att bli biblioteksanvändare.

Att erbjuda möjligheter att skapa och använda information som en väg till kunskap, förståelse, fantasi och glädje.

Att ge eleverna träning att värdera och använda information, oavsett form, samt ge dem insikt och förståelse för olika kommunikationsformer.

Att ge tillgång till såväl lokala och nationella som globala resurser för att öka förståelsen och ge insikt om olika idéer, erfarenheter och åsikter.

Att anordna aktiviteter som främjar kulturell och social medvetenhet och lyhördhet.

Att tillsammans med elever, skola och föräldrar verka för att uppnå skolans målsättning och främja insikten om att åsiktsfrihet och tillgång till information är förutsättningar för medborgaransvar och för delaktighet i ett demokratiskt samhälle.¹

Vi vill att:

1. Mediateket ska vara skolans informationscentrum som stärker det pedagogiska arbetet
2. Mediateket ska bidra till elevernas språkutveckling.
3. Mediateket ska vara en kulturell mötesplats.

För att nå dessa mål ska följande åtgärder vidtas:

1. Mediateket ska vara skolans informationscentrum som stärker det pedagogiska arbetet.

- Öppettiderna ska anpassade efter de behov som finns på skolan.
- Personalen i mediateket ska vara utbildade bibliotekarier.
- Mediateket ska ha en uppdaterad hemsida.
- Mediebeståndet ska vara aktuellt och relevant för de kunskapsbehov som finns på skolan.
- Datorerna i Mediateket ska hålla hög klass och vid behov ska support finnas tillgängligt snabbt.

¹ Unescos skolbiblioteksmanifest (1999)

- Bibliotekarierna ska handleda skolans elever och personal i informationssökning. (se *Fördjupad introduktion till mediateket, Informationssökning, Boka en bibliotekarie*)
- En presentation av allt som Mediateket erbjuder ska ges tidigt varje höst till alla nya elever (se *Biblioteksintroduktion*).
- Bibliotekarierna ska medverka under projektarbetstiden (se *Projektarbete*).
- Mediateket ska ha en stödjande roll avseende skolans Läromedelshantering (se *Läromedelshantering*).
- Bibliotekarierna ska ha ett nära samarbete med lärarna och tillsammans med dem jobba för att stärka elevernas kunskaper och vetenskapliga förhållningssätt. (se *Ämnesövergripande projekt, Möte med högskolan*)
- Bibliotekarierna ska ha ett nära samarbete med specialpedagoger och Läs- och skrivteam för att kunna stödja elever med läs- och skrivsvårigheter.
- Bibliotekarierna ska ha tid för samarbete och kompetensutveckling inom och utom skolan.

2. Mediateket ska bidra till elevernas språkutveckling

- Urval och inköp av skönlitteratur ska göras, i samråd med eleverna, inom olika genrer och på olika nivåer.
- Bibliotekarierna ska arbeta för att öka tillgången till litteratur för elever med läs- och skrivsvårigheter genom att på olika sätt främja tillgången till ljud- och talböcker. (se *Egen nedladdning*)
- Bibliotekarierna ska göra Mediatekets samlingar lättillgängliga genom skyltning, olika utställningar i Mediateket, Studieverkstaden och andra elevutrymmen. Marknadsföring ska ske på den egna hemsidan och via sociala medier.
- Bibliotekarierna ska stimulera eleverna till läs- och tankeutveckling genom att erbjuda bokpresentationer och boksamtal. (se *Litteraturförmedling, Boksamtal*).
- Bibliotekarierna ska delta i olika läsprojekt (se *Boksamtal, Läsprojekt preparandåret, Språkutveckling genom NO-ämnena*).

3. Mediateket ska vara kulturell mötesplats

- Bibliotekarierna ska ha en kulturfrämjande roll på skolan och tillsammans med skolans elever ordna aktiviteter som främjar kulturell medvetenhet. (se *Evenemang*).

1. MEDiateKET SKA VARA SKOLANS INFORMATIONSCENTRUM SOM STÄRKER DET PEDAGOGISKA ARBETET

BIBLIOTEKSINTRODUKTION

Alla elever erbjuds att besöka Mediateket under början av höstterminen. För gymnasieeleverna sker detta tillsammans med mentor och för komvuxelever under introduktionsdagen i anslutning till terminsstart. Besöket innebär en presentation av Mediateket och dess personal, öppettider, samlingar, lånerutiner och regler.

Syfte:

- Att visa eleverna några sätt Mediateket kan vara ett stöd i deras utbildning.

Mål:

- Eleverna blir bekanta med skolans bibliotek, personal och de resurser som finns där, samt har en positiv känsla inför det.

Genomförande GY:

- Obligatoriskt
- Tidpunkt: Under introduktionsveckorna för gymnasiet. Rektor har yttersta ansvaret och följer upp att alla elever har fått möjlighet att delta.
- Mentoreorna bokar tid hos bibliotekarierna.
- Tidsåtgång: ca 20 minuter/grupp.
- Gruppstorlek: helklass

Genomförande Komvux:

- Under den gemensamma introduktionsdagen före varje terminsstart ingår biblioteket som ett delmoment.
- Grupper med studerande kommer tillsammans med en ”guide” till biblioteket
- Tid: ca 10 minuter

FÖRDJUPAD INTRODUKTION TILL MEDiateKET [GY]

I enlighet med skolans planer om *Gedigna kunskaper* och de nya examensmålen leder bibliotekarierna en lektion i hur man hittar i biblioteket. Lektionen börjar i klassrummet, med utgångspunkt i informationsportalen Vägvisaren, för att sedan fortsätta i biblioteket. Biblioteksbesöket innehåller praktiska moment med övningsuppgifter för eleverna. Eleverna måste ha tillgång till sin bärbara dator. Uppgifternas rättas av bibliotekarierna och delges läraren.

Syfte:

- Att ge en fördjupad förståelse av ett biblioteks uppbyggnad, funktion och skolans informationsresurser.
- Att förbereda eleverna inför kraven på källkritik, självständighet och vetenskaplighet som beskrivs i Examensmålen.

Mål:

- Att eleverna på egen hand ska kunna hitta material i skolans mediatek.
- Att eleverna skall börja tankeprocesserna kring källkritik.
- Att eleverna ska vänja sig vid att använda Vägvisaren.

Genomförande:

- Obligatoriskt
- Tidpunkt: september/oktober, schemalagt. Rektor har yttersta ansvaret och följer upp att alla elever har fått möjlighet att delta.
- Tidsåtgång: ca 90 minuter/grupp (varav 20-30 minuter i klassrummet, samt 2 x 30 minuter i biblioteket).
- Gruppstorlek: helklass i klassrummet, därefter halvklass i biblioteket.

FÖRDJUPAD INTRODUKTION TILL MEDIATEKET [KOMVUX]

Som en separat lektion erbjuds en fördjupad genomgång av hur man hittar i biblioteket. Lektionen består av rundtur i Mediateket, visning av relevanta hyllor, visning av Vägvisaren och SELMA. Vidare innehåll utformas efter önskemål och behov. Informationsbroschyrer om låneregler, bibliotekets tjänster och databaser samt lånekortsansökan delas ut. Efter introduktionen finns möjlighet för eleverna att stanna kvar för att få lånekort samt bekanta sig med biblioteket. Om en studerande inte genom sina kurser fått möjlighet att gå på introduktion eller om hon eller han då varit frånvarande, ges möjlighet att komma på en **uppsamlingsintroduktion** i mitten av terminen. Denna är inte anpassad efter en specifik kurs utan ger en allmän översikt av bibliotekets tjänster.

Syfte:

- Att få träffa bibliotekarierna, få en översikt av Mediateket och dess resurser.

Mål:

- Eleverna ska känna sig hemma i Mediateket, på egen hand kunna hitta material och känna till de resurser biblioteket erbjuder. Göra bibliotekskatalogen SELMA till ett självklart och naturligt arbetsredskap för eleverna i deras biblioteksanvändande.

Genomförande:

- Inför terminsstart informerar komvuxbibliotekarien lärarna om vilka tider det är möjligt att boka in klasser för biblioteksintroduktioner.
- Undervisande lärare ansvarar för att boka in sina kurser.
- Tidpunkt: Terminsstart och framåt.
- Tidsåtgång: 30 min.
- Gruppstorlek: helklass
- Bibliotekarien informerar om uppsamlingsintroduktionen ca två veckor i förväg på intern-teveapparaterna, samt genom anslag och mailutskick.
- Studerande intresserade av uppsamlingsintroduktionen anmäler sig per e-post, telefon eller vid besök i Mediateket.

INFORMATIONSSÖKNING

I samband med en aktuell skoluppgift erbjuder bibliotekarierna vägledning under informationssökningsprocessen.

Syfte:

- Att öka elevernas informationskompetens.

Mål:

- Att eleverna tillgodogör sig grundläggande kännedom om Vägvisaren och dess resurser.

Genomförande:

- Ansvarig lärare bokar tid hos bibliotekarierna senast två veckor innan lektionstillfället.
- Tidsåtgång: ca en lektion per klass.
- Gruppstorlek: helklass.

ÄMNESÖVERGRIPANDE PROJEKT [GY]

Som en del i det ämnesövergripande projektet i årskurs 1 undervisar bibliotekarierna i informationssökning.

Syfte:

- Att öka elevernas informationskompetens och vetenskapliga förhållningssätt.

Mål:

- Att eleverna tillgodogör sig grundläggande kännedom om Vägvisaren och dess resurser i samband med ett ämnesövergripande projekt.

Genomförande:

- Obligatoriskt.
- Tidpunkt: november. Schemalagt. Rektor har yttersta ansvaret och följer upp att alla elever har fått möjlighet att delta.
- Tidsåtgång: ca en lektion per grupp.
- Gruppstorlek: helklass/halvklass

PROJEKTARBETE [GY]

I samband med projektarbetet erbjuds handledning i informationssökning av bibliotekarierna. Med utgångspunkt i Vägvisaren presenteras olika databaser, tidskriftsarkiv och sökvägar som är relevanta för elevernas projektarbete. Eleverna bokar, i samråd med sin handledare, själv tid för handledning när projektplan och frågeställning är färdiga. Kopia på projektplan och frågeställning lämnas av eleverna till bibliotekarierna vid bokningstillfället.

Syfte:

- Att öka elevernas förståelse för betydelsen av reflekterande kring val av källor.

Mål:

- Eleverna ska självständigt kunna söka information till sitt projekt i olika källor.

Genomförande:

- Eleverna bokar tid hos bibliotekarierna senast en vecka innan lektionstillfället
- Tidsåtgång: 45-60 minuter per grupp.
- Gruppstorlek: projektgrupp.

BOKA EN BIBLIOTEKARIE

Som en vidareutveckling av projekthandledningen för gymnasieeleverna vill vi prova idén med "Boka en bibliotekarie". Framför allt tänker vi oss att det gäller handledning vid informationssökning, men det kan också gälla fördjupade boktips.

Syfte:

- Ge eleverna möjlighet att fördjupa sig i en frågeställning under kompetent vägledning.

Mål:

- Ge eleverna verktyg för avancerad och strukturerad informationssökning.
- Att ge eleverna en ingång till nya läsoplevelser.

Genomförande:

- Eleverna bokar tid hos bibliotekarierna senast en vecka innan lektionstillfället
- Tidsåtgång: 45-60 minuter per grupp.
- Gruppstorlek: enskilt eller i projektgrupp.

MÖTE MED HÖGSKOLAN [GY]

Enligt modell från Malmö latinskola kommer projektet "Möte med högskolan" att erbjudas årskurs 3-elever. Projektet innebär att eleverna på ett lätttsamt sätt får möta Malmö högskolas verksamhet och få en inblick i vilka resurser som finns för högskolestuderande. I samband med besöket ges en lektion i informationssökning i högskolans lokaler.

Syfte:

- Minska avståndet mellan gymnasiet och högskolan.
- Avdramatisera vad det innebär att studera vid högskolan.

Mål:

- Öka elevernas informationskompetens och det vetenskapliga tänkandet.
- Visa att alla är välkomna till högskolan.

Genomförande:

- Bibliotekarierna kontaktar undervisande lärare i början av höstterminen för att bestämma tidpunkt och projekt. Bibliotekarierna står även för kontakten med Malmö högskolas bibliotek.
- Tidsåtgång: en halvdag.
- Gruppstorlek: helklass.

LÄROMEDELSHANTERING

Hantering av skolans läromedel sker fr.o.m. höstterminen 2010, via bibliotekssystemet Millennium, på skolans läromedelscentral (LC). Bibliotekarie bemannar Läromedelscentralen minst en gång i veckan.

Syfte:

- Att skolan ska ha en modern och resurseffektiv hantering av läromedel.

Mål:

- Minska kostnaderna för läromedel.
- Att få bättre överblick vilka läromedel som används.
- Minska svinnet av kurslitteratur på skolan.

Genomförande:

- Ansvarig lärare ser till att aktuella läromedel finns tillgängliga på läromedelscentralen för utlån.
- Vaktmästarna ser till att självutlåningsapparat och annan tekniken fungerar på läromedelscentralen.
- Ansvarig skolledare schemalägger delvis klassernas besök på läromedelscentralen.

- Kompletterande utlån på andra tider, samt återlämning, bokas i för ändamålet avsedd bokningskalender i PedNet
- Vid lån och återlämning följer ansvarig lärare sin klass till läromedelscentralen och ser till att eleverna har med sig sitt skol-ID, samt att böckerna hamnar på rätt plats vid återlämning.
- Tidsåtgång: beroende på antal böcker och elever, ca 20 minuter/klass.
- Gruppstorlek: helklass/undervisningsgrupp.

2. MEDIATEKET SKA BIDRA TILL ELEVERNAS SPRÅKUTVECKLING

LITTERATURFÖRMEDLING, LÄSLUST

Mediateket erbjuder bokprat (valfri läsning, klassiker, temaläsning av skönlitteratur i anslutning till kurser, sommarlovsläsning) till alla elever och studerande på skolan. Bibliotekarierna arbetar med att hitta litteratur som eleverna kan känna igen sig i, som engagerar och som föder ett intresse att läsa skönlitteratur.

Syfte:

- Att genom läsning av skönlitteratur öka förmågan att läsa, skriva och uttrycka sig i olika situationer samt utveckla intresse för läsning av all typ av litteratur.

Mål:

- Avdramatisera läsning av skönlitteratur och göra det till något lustfyllt.
- Göra eleverna välbekanta med Mediateket och dess personal.

Genomförande:

- Tidpunkt: fortlöpande
- Undervisande lärare och ansvarig bibliotekarie kommer överens om ramarna för bokprat.
- Tidsåtgång: en lektion.
- Gruppstorlek: helklass.

BOKSAMTAL

Bibliotekarien kan leda och/eller delta i boksamtal för eleverna i samarbete med undervisande lärare.

Syfte:

- Att skapa en attitydförändring hos elever när det gäller att läsa skönlitteratur.
- Att få lära känna en berättelse på ett djupare plan.

Mål:

- Förbättrad läsförståelse hos eleverna.
- Stärka förmågan att formulera sig och uttrycka egna tankar.
- Förstärka lärarens och skolbibliotekariens samarbete på skolan.

Genomförande:

- Fortlöpande
- Undervisande lärare överenskommer ramarna för boksamtal med ansvarig bibliotekarie.

- Tidsåtgång: en lektion eller flera lektioner.
- Gruppstorlek: smågrupper.

LÄSPROJEKT PREPARANDÅRET [GY]

Läsprojektet handlar om upplevelseläsning. Projektet inleds med ett bokprat varje termin och om behov finns kan bibliotekarierna även leda boksamtal utifrån de lästa böckerna i smågrupper.

Syfte:

- Att genom lustläsning av skönlitteratur förbättra elevernas läsförmåga och läsförståelse.

Mål:

- Öka elevernas läslust och intresse för att samtala om läst litteratur och sina läsoplevelser.

Genomförande:

- Fortlöpande.
- Undervisande lärare överenskommer ramarna för projektet med ansvarig bibliotekarie.
- Tidsåtgång bokprat: en lektion.
- Tidsåtgång boksamtal: en lektion eller flera lektioner.
- Gruppstorlek bokprat: helklass.
- Gruppstorlek boksamtal: smågrupper.

SPRÅKUTVECKLING GENOM NO-ÄMNEN [KOMVUX]

Under höstterminen 2011 påbörjas ett arbete med att i någon form integrera svenska som andraspråk och några av de naturvetenskapliga ämnena. På så vis kontextualiseras språkutvecklingen vilket förhoppningsvis kan leda till att de studerande höjer sin språkliga förmåga genom att arbeta med faktatexter. Formerna för projektet vid denna plans fastställande inte klarlagda, men biblioteket bör ha en del i arbetet.

Syfte:

- Att vara ett stöd i det ämnesövergripande språkutvecklingsarbetet.

Mål:

- Eleverna upplever lust inför att arbeta med olika typer av text och i detta höjer sin språkliga förmåga.

Genomförande:

- En bibliotekarie deltar i planeringen av språkutvecklingsprojektet.
- Ett av språkutvecklingsgruppens möten hålls i biblioteket. Bibliotekarierna ger då bland annat en presentation av facklitteratur som skulle kunna vara av intresse för projektet.

EGEN NEDLADDNING

Tal- och punktskriftsbiblioteket erbjuder sedan årsskiftet 2010/2011 en tjänst som innebär att elever kan få en egen inloggning till TPB-katalogen och därmed själva ladda ner material i DAISY-format. Detta erbjuds till elever som har någon form av läshinder. Bibliotekarien lär elever med behov och intresse hur egen nedladdning går till, hur TPB:s katalog fungerar samt ger eleven inloggning till TPB.

Syfte:

- Öka tillgängligheten till litteratur i talboksformat och därmed skapa förutsättningar för läshindrade elever att känna läslust.

Mål:

- Elever med läshinder känner läslust och upplever att tillgängligheten till talböcker förbättras.

Genomförande:

- Bibliotekarierna informerar lärare, specialpedagoger och kuratorer om möjligheten till egen nedladdning.
- Elever som önskar prova tjänsten vänder sig till biblioteket för att boka tid för genomgång, alternativt lärare bokar in möte mellan elev/lärare. Elev som så önskar kan låta specialpedagog och/eller anhörig delta under genomgången.
- Tidsåtgång: ca 45 min.
- Gruppstorlek: enskild genomgång. Om eleven vill kan genomgången hållas parvis.

3. MEDiateKET SKA VARA EN KULTURELL MÖTESPLATS

EVENTEMANG

Skolans bibliotekarier initierar olika evenemang för att göra biblioteket till en kulturell mötesplats (ca 2-3 per år). Återkommande evenemang kan vara *Nobelfest* (ht) och *Världsbokdagen* (vt). Under Nobelfesten kommer det att delas ett pris till en elev i syfte att uppmärksamma att hon/han lånar och läser mycket böcker. Bibliotekarierna utser vinnaren. Världsbokdagen uppmärksammas läsning, skrivande och skönlitteratur genom t.ex. novelltävling, poesiuppläsning etc. Genom elevernas delaktighet i dessa arrangemang vill vi väcka deras fantasi och skapande, ge inspiration och vidga deras vyer. Evenemangen ska integreras i den övriga undervisningen.

Syfte:

- Att främja elevernas kulturella medvetenhet och bildning.
- Att öka elevernas kreativitet och skaparlust.
- Att uppmuntra elevernas skrivande och reflekterande kring litteratur

Mål:

- Öka sammanhållningen på skolan genom gemensamma kulturella upplevelser
- Verka för att alla på skolan får möjlighet att delta i olika kulturella aktiviteter.

Genomförande:

- Tidpunkt: Ett fast arrangemang per termin, skrivs in i läsårsplanen (blå häftet).
Möjlighet för biblioteket att genomföra ytterligare ett arrangemang/läsår, t.ex. filmvisning i Zablockisalen.
- Bibliotekarierna planerar tillsammans med lärare och elever.
- Bibliotekarierna och eleverna ansvarar för att evenemanget marknadsförs internt.
- Inköp av eventuell rekvisita och förtäring görs av bibliotekarierna, med assistans av skolans vaktmästare.
- Tidsåtgång: beroende på evenemang.
- Gruppstorlek: alla elever och all personal.

KÄLLFÖRTECKNING

Unescos skolbiblioteksmanifest,

Svenska Unescorådets skriftserie nummer 1/2006.

http://www.skolbibliotek.se/pdf/unesco_folkochskolbiblioteksmanifestet.pdf

2010-03-15

Teresia Palander, Jenny Uthas och Maria Nilsson
Bibliotekarier vid Pauli gymnasium.

Handlingsplanen reviderad 2011-09-01

Behandlas i Samverkan under hösten.